

Dosarul nr. 3ra-719/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud: V.Chisilița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: A.Minciună, I.Muruianu, E.Palanciuc)

## Î N C H E I E R E

18 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva  
Victor Burduh  
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Guțu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 7 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

### c o n s t a t ă :

La 2 ianuarie 2020, Ruslan Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a indicat că, a activat în organele afacerilor interne în perioada 1990- 2008, după care a demisionat cu ieșirea la pensie cu vechimea în muncă de 20 ani. La 23 octombrie 2019 și la 2 decembrie 2019, Direcția de Poliție Chișinău, prin certificatele nr.34/2014819 și nr.34/20-16894, a confirmat eroarea comisă la calcularea vechimii în muncă, din motivul neinclunderii în vechime a perioadei de activitate în Batalionul Serviciului Special de Escortă și Pază Deținuți 8 iulie 1991 – 5 decembrie 2008).

Astfel, după recalcul, vechimea a fost majorată la 37 ani, respectiv și cuantumul pensiei s-a majorat de la 50% la 75 % din solda lunară.

Cu actele respective s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Botanica, mun. Chișinău, însă prin decizia nr.94/2019/52696 din 5 noiembrie 2019, i s-a respins cererea în stabilirea pensiei. Iar, în conformitate cu prevederile art.40 din Legea 156/1998, s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, care prin răspunsul nr. G- 2713/19 din 26 decembrie 2019, a fost respinsă.

A menționat că, potrivit normelor legale, pensia militarilor și colaboratorilor Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, se stabilește de

către Casa Națională de Asigurări Sociale, în baza vechimii stabilită de angajator, ori alt organ competent, astfel încât, Casa Națională de Asigurări Sociale nu are dreptul de a calcula vechimea în muncă a solicitantului pensiei.

A relatat că, ulterior pensionării, la data de 20 martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a adoptat ordinul nr.96 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, prin care s-au acordat înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne (funcționarilor publici cu statut special și din cadrul MAI), pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie), care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

În baza ordinului menționat, s-a adresat cu cerere privind recalcularea vechimii în muncă, iar drept răspuns, Direcția de Poliție a mun. Chișinău a eliberat confirmarea, prin care a recalculat vechimea în muncă a reclamantului cu înlesniri, în mărime de 37 ani.

Conform pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, la calculare a vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Din momentul intrării în vigoare a prevederilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, s-a instituit dreptul persoanelor care cad sub incidența normei nominalizate la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri. Or, doar în urma adoptării ordinului respectiv, reclamantul a cunoscut despre încălcarea dreptului său la momentul eliberării din serviciu și stabilirii pensiei pentru o vechime calculată fără avantaje.

Conform art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 ani, conform tabelului expus în lege (de la 1 iulie 2012-21 ani).

Potrivit art. 14 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în serviciu stabilită la art.13 lit. a) - 50 % din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârstă sau din motive de boală - 55 % din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) - 3 % din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 % din aceste sume.

Or, potrivit dispozițiilor art. 54 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, suma pensiei calculată pentru pensionarii din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

A considerat că, la caz se atestă situația în care reclamantului la momentul pensionării i-a fost calculată eronat vechimea în muncă, din motive imputabile angajatorului, iar drept urmare, eronat i-a fost stabilit cuantumul pensiei și până la moment, motiv din care a primit pensia diminuată cu suma neachitată la timp din vina organului care la momentul pensionării deținea competența de calculare a vechimii în muncă și stabilire a pensiei.

Iar, potrivit pct. (1) - (4) ale Hotărârii Guvernului nr. 1427 din 28 decembrie 2016 cu privire la preluarea atribuțiilor de plată a pensiilor și prestațiilor sociale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Protecție și Pază de Stat transmit Casei Naționale de Asigurări Sociale, până la 30 iunie 2017, conform graficului stabilit de către Casa Națională de Asigurări Sociale, documentele și informația, în format electronic, privind stabilirea pensiilor, alocațiilor lunare de stat, alocațiilor lunare nominale pentru merite deosebite față de stat ale beneficiarilor de pensii, stabilite până la 31 decembrie 2016.

Începând cu data de 1 ianuarie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a preluat atribuțiile de stabilire și plată a pensiilor persoanelor din trupele organelor afacerilor interne, fiind astfel, instituția abilitată cu competența de achitare a pensiilor și alocațiilor lunare persoanelor din trupele organelor afacerilor interne.

A solicitat Ruslan Guțu admiterea acțiunii, anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a sectorului Botanica mun. Chișinău nr. 94/2019/52696 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei din 5 noiembrie 2019; anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-2713/19 din 26 decembrie 2019, precum și obligarea de a efectua recalcularea cuantumulului pensiei, cu achitarea diferenței

pensiei, începând cu 5 decembrie 2008, în cuantum de 75% din solda lunară luându-se în considerare confirmarea eliberată de către Direcția de Poliție Chișinău.

Prin hotărârea din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani acțiunea a fost admisă, s-a anulat refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica nr. 94/2019/52696 privind recalcularea pensiei lui Ruslan Guțu și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G2713/19 din 26 decembrie 2019 cu privire la examinarea cererii prealabile depuse de Ruslan Guțu, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite pensia lui Ruslan Guțu, în cuantum de 75% din suma soldei, începând cu 5 decembrie 2008 cu achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară.

La 10 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Prin decizia din 7 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au conchis că, din vina organului cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei, reclamantului Ruslan Guțu i-a fost stabilită o pensie în mărime mai mică decât cel obținut ca rezultat al recalculării vechimii în muncă, situație ce a generat achitarea unei pensii mai mici acestuia. Iar în situația în care beneficiarul pensiei nu a primit la timp pensia în cuantumul corespunzător, acesta are dreptul de a pretinde achitarea diferenței de pensie neplătită pentru perioada precedentă, fără limită de timp.

La 8 aprilie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs, iar la 14 mai 2021 motivarea recursului împotriva deciziei din 7 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează aceste litigii, iar Direcția de Poliție a mun. Chișinău nu avea temei de a calcula reclamantului perioada cu avantaje – 2 luni vechime pentru o lună de serviciu.

A menționat că, ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne, nu poate produce efecte juridice, deoarece contravine actelor normative în vigoare.

A considerat că, confirmarea vechimii în serviciu emisă de Direcția de Poliție a mun. Chișinău, la fel nu are valoare juridică, fiind nulă în partea calculării vechimii în muncă a reclamantului cu înlesniri.

A solicitat Casa Națională de Asigurări Sociale admiterea cererii de recurs, casarea deciziei recurate cu pronunțarea unei noi decizii.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 8

aprilie 2021 și motivarea recursului depusă la data de 14 mai 2021, sunt în termen. Or, dispozitivul deciziei din 7 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat participanților la proces prin intermediul poștei electronice la data 8 aprilie 2021 (f.d.114), iar decizia motivată a fost recepționată la data de 18 mai 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8001660796AS (f.d. 120).

La data de 15 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 15 iunie 2021, Ruslan Guțu, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus referință prin care a solicitat de a declara ca fiind inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din motivele ce succed.

În temeiul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.  
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu